

Demofa

Oafoldis.

Primus

Cataldi aquile liber primus ad ethia
n uelē philosophātissimū portugalie
regē. ethiopie maritime et indie. d.

Oestaviris: iocū da deo: superūq; caseruis
Lū gemitu: fletuq; cano: reditūq; p auras
Alphonsi in patriā: falso quē cetera lugent
Extinctū: eterno cū multis vere fruentem.
Lū patris/ matrisq; graues i gaudia luct⁹

Zum varij populi: pro re pro tempore versos.

Sacraq; cum ludis ebure/ festosq; hymeneos:

Jura diem functi successit auunculus heres

Emanuel: summo regnis electus olympo:

Hace pius: belloq; feror: mirandus vtroq;

Nbor letus dominum / trinum veneratus / et vnum:

Omnia victuro cantabo secula plectro.

Tu mihi mecoenas: tu sis octauius: et tu

Rex diuine/ precor/ faueas quodcunq; canenti.

In mea tu spira foturum viscera numen.

Ipse licet nostri pars sis non / aboris.

Jam nec calliope: nec queritur autor apollo.

Ingenium / viresq; dabis: tuq; arida pingui

Pectora deuoti scriptoris rore rigabis:

Lernere me placido modo si dignabere vultu.

Spero quoq; (aspires rex marime / t optime regum)

Jam mea concipient validas precordia vires:

Et facile excelsos potero celebrare triumphos.

Et canere altisono patrum tot gesta tuorum

Carmine: quinetiam magnos equare marones

Sperarem: ac summum nostro contingere celum

Gertice: et haud minimū foret hoc per secula nomen.

Absente tamen cum patre iesum / diuīq; hominemq;

Virginis et posco supplex pia numina matris.

Ost letos: festosq; dies: quo tēpore totum

Externa cum gente simul colludere regnum

Desit: argentoq; auroq; sacros hymeneos

Et consumatos ebura celebravit in yrbe:

Liber

Sancterenam versus cunctis plaudentibus altam.
Constituit conferre gradus solamine multo
Rer pius: ut cunte mira probitate saluti
Prospiceret: nam difficiles estate calores
Hic ardenter: illic leuiores mollius vrant.
Ac veluti imensum minimis cum paruula remis
Lympha ingressa fretum cuncta tellure relicta
Innumeras cernens ex omni parte profundit
Esse vias: potior quenam sit nescit: eundem:
Jam dubitat: celo supra: stante equore subter:
Sic me magna loci confundit copia ditis:
Quid primū aggrediar: quid primū versibus ornem.
Est locus hispanis multo celeberrimus oris:
Vallis in occasu situs: oceanoq; cadenti
Finitimus (quantum arbitrio comprehendere possum:
Ait opito decies ter milia distat ameno)
Illuc oceanus cubitum leni applicat vnda.
Quem natura aquile medio tulit aere stanti
Persimilem: nam largas vtrinq; eleuat alas.
Pone refert caudam pennis equalibus amplam.
Ante caput lato prospectat pectore ad eurum.
Hunc lusitanus studio vigilante colonus
Ercolit: et trito meliorem reddit aratro.
Huius avis sublime caput: quod vergit ad austrum:
Prospicit aruorum campos: et messibus aptos.
Abulta sub alarum bacchatur vinea tractu:
Non minus arboribus varijs q; dulcibus vuis
Fecunda: antiquis non cōcessura phalernis.
Pars postrema sacrīs confertos arctat oliuis
Monticulos: multaq; situm conuale figuret.
Chrysofer irrigua iurta tagus influit vnda.
Quam quotiens voluit: potat iouis ales: et haurit.
Non fons gorgoneus: talem nec tacea campis
Tam dulcem gustu potant: tamq; salubrem
Fundere consuevit scatebris salientibus vndam.
Quem licet ore bibas audius sittente liquorem:

2

Primus.

Et licet hinc abeas pleno cum gutture potor;
Inde tamen crescat vesana cupido bibendi.
Iam fons orchomeni: quem tres coluere decore:
Quoq; syracusias terras arethusa beauit:
Ledere coguntur tanta virtute nitenti
Post hac auriferoq; salutiferoq; liquori.
Quid? q; mostroso si quis palearia collo
Iam concreta diu vicioso ex aere portet:
Corruptam seu potus aquam tumefecerit egras
Fauces: et rane forma: aut testudinis hesit:
Hanc bibat: ad tempus collum semestre leuatum
Sordicie: foedoq; malo iam sentiet eger.
Incertum: utrum hoc efficiat natura fluenti:
Et multis: tantisq; bonum id virtutibus addat:
Seu faciant herene seruata ossa beate:
Illic detente: et murali mole sepulte:
Iam pridem hec totum mittit miracula flumen.
Ex quo virgo loco sanctum dedit optima nomen.
Autrimenta hominum: que dat pinguisima tellus
Optimus hic mensur mensura diuidit equa.
Nam segetum campos: ad solis separat ortum.
Parte alia arboreos foetus: vinentaq; et hortos:
Committit facilis culture collibus amnis.
Hic hic ille tagus: de quo miranda loquuntur.
Scriptores veteres: nec vana laude recentes.
Non hoc eridanus pressis prestantior vndis:
Utilior ve fluit campo: gentiq; latine.
Quanquam illum vates fluiorum dicere regem
Audeat: et celesti decantet carmine flumen.
Non aurum solum: verum preciosius auro.
Tempore continuo prediuite ducitur amne.
Terum ubi auaricia: vel amore colonus habendis:
Frumentum falso modio decepit ementes:
(Hinc etenim galli: et curta cum veste britanni.
Innumeris satiant arentes nauibus vrbes)
Ex placido ob causas tumidam cōuersus in iram;

Liber

Exundat totum violento gurgite campum.
Et secum lutulentus agit segetesq; bouesq;
Quicquid et est tuguri: viridēq; ad nerea defert.
Uagatum infantum audires: fletumq; virorum:
Clamantū auxilium summi de culmine tecti:
Nec non foemineis hululatibus: aera tundi.
Brunitum: quiuis audiret surdus: acutum
Porcorum: teneat si forte hara foeda reclusos.
Quos gallinarum oblitus: sed tutus ab vndis
Irridet residens cristatus in arbore gallus.
Sedulus accurrit lembo piscator: amicis
Hoc pacto afflictis: et aqua circū vndiq; ventis.
Post triduū peccata hominū miseratus agrestū:
Lessat paulatim: et cursus deponit iniquos.
Nec solum medio iano: rigido ve decembri:
Aerum etiam aprilī tagus indignatus inundat
Feliciem terram: et cuncta vbertate nitentem.
Que tamen adductis vicino ac rure remoto
Stercoribus multoq; simo confota parumper:
Redditur vberior: nimioq; beatior vdo.
Ad vir ebdomadas septem: si denuo iacent
Semina: calcatas segetes: penitusq; reuulsas:
Agricole in triplices reparabunt frugis aceruos.
Quod si contineat furias has: quinq; per annos:
Res mira: et nullis aut visa auditā ve seclis:
Prouentum sterilem misero dant arua colenti.
Si quis forte maris stagnantis nosse secundum
Principium cupiat: quonam de fonte paternos
Post longos annos: post agmina multa laborū
Utilium rerum largitor visiter ortus:
Nec mihi scribenti non clausas prebeat aures.
Ipsius eroritur manifesta scatentis origo
Hispane subter vastum carthaginis antrum.
Horrendi visu spelea sonantia montis.
Horq; per anfractus: colles transcurrit: t agros
Telluris varie: multos solando colonos.
Zenibus abradens toletum cursibus urbem:

3.

Primus.

Id nos diuino nutu: et non paupere cursu
Venit vlyxream (vel vlyrbona moenia mavis
Dicere) perfudi: magnumq; in dagine portum.
Et caput equoreas posuit mansurus ad vndas.
Que prope sunt digne cantu: versuq; perenni.
Lerta refert hunc fama tagum: senis hostia patris
Cum primum intrasset: cupidus vidisse penates:
Maternasq; domos: nymphas habuisse marinas
Obstantes: magnoq; intranti dira cientes
Prelia conatu: nullis reticenda poetis.
Primaq; cymodoce venientis spargit in ora
Sumere que potuit iactatis equora palmis.
Lymothoe teneras a fundo dissipat algas.
Et spissas: vidasq; maris: spumantibus vndis:
Quas iacit inglaucos oculos intrantis: harenas:
Lerula cum persa properans electra niuales
Expandit palmas: digitosq; iniecit: et vngues.
Eterea nympharum pelagi: que maxima turba est:
Airibus: et valuit qualicunq; obstitit arte.
Nec tamen inuale potuerunt vincere fortem:
Robustumq; tagum: cupientem visere sedes
Matiuosq; lares: numerus licet obice multa
Foeminei maior certasset ab equore sexus.
Unum de maribus solum tritona tumentem
Lerulea recinunt venisse ad prelia concha.
Utrocem credens sufflando sistere pugnam
Ignarus tubicen: nec ad horrida bella peritus:
Accendit miseras letali marte sorores.
At placidas choreas cantuq;: sonoq; solebat
Aereidum struere: et veros inducere amores:
Sic sedare feras lites: pugnasq; putabat.
Talia natarum sensit certamina tethys
Diffusisq; comis: et tundens pectora pugnis
Accurrit: seq; ad germanica prelia miscet.
Nec quicquam prodesse valet feruentibus iris:
Nec mare turbatum celo tollentibns vndis.

Liber

Clamat: et horribili compellat voce maritum.
Atq; erat assiduo cursu defessus: et acri:
Ille senex Cominem quando natura quietem
Abstulit ad vocem consortis percitus imo
Efundo ad tantum properat titubando tumultū.
Lotus canicies: a summo vertice ad imos
Usq; capillatus macilento corpore talos.
Lana pedes longo crini par barba tegebat.
Audus: et humane latissima brachia forme:
Abducens ferens humentia phlegmata tussi.
Abultorum a collo symphonie vasta sonorum
Pendebat: varie cure: varijsq; laboris
Solamen: comites grandes: geminiq; molossi:
A dextra hic sociant vigiles: alterq; sinistra.
Altq; ubi certantes natas: natumq; furentes
Conspicit: ad genitas se vertens voce trementis:
Et patria pietate monens: discordia vultu
Numina presenti: verboq; manuq; minanti
Placat: et hec miti placatis edidit ore.
Quis furor in mentes: cognataq; pectora repit?
Ab horibus insolitis que vos insanias cepit?
Adudetis primum patrio depellere regno:
Et penitus domibus proprijs excludere fratrem?
Non mihi priuignus: non illi vestra nouerca:
Aduerter: diuersis nec nati partibus estis.
Insanos cohibete animos: cohibete calentes:
Feruentesq; precor iuuenilis sanguinis iras.
Et veniam petite: infandoq; absistite bello.
Non durium: non vos miniū: mundamq; sonātem
Intrantes isto quondam cepistis honore.
Non tanais: non sic nilus: nec pleraq; nostris
Aeptibus excepta: caros rediere penates.
Hic multo utilior: multo secundior omni
Dictorum coetu: terras: camposq; rigauit
Hispanos: repetensq; domum cum laude suorum:
Pellitur: heu facinus stigmata labo notandum.

Primus.

An non tot rerum satis est mihi cura mearum?
Dij precor et audite preces et audite querelas.
Tollite decrepitum: me tollite queso labantem.
Imbellem pedibus: pigrumqz: et inutile corpus.
Solvite dij superi: misero mihi soluite vitam
Intolerabilibus: varijsqz laboribus actam.
His dictis: tremulūqz caput: tremulamqz senectā:
Fessus: iter carpens: tremulo cū murmure motat.
Erulee: ingenuo excusant commissa pudore.
Affecteqz dolore graui miserabile plorant.
Se nescisse suum: propter complurima: fratrem.
Lanicie immixti muscosa per ora capilli:
Diversusqz habitus: prima maturior etas:
In nobis sensus omnis: mentesqz tulerunt.
Uerba sener non vlla refert: redit vnde vocatus
Uenerat: et moestas leto cum fratre relinquit.
Landida lux aderat: maijs vicina calendis:
Uere nouo: letis quando florentia campis
Stant folia: arboribusqz sedēs cū garrula questus
Promit auis: cantusqz ciet philomena canoros.
Diversa immiscens variatos voce tenores.
Quattuor hinc licet: aut ad summū quinqz diebus
Illuc pergenti moderatis passibus esset
Totum iter: egressi ob solatia mille morantur
Zardius: et tandem almerim vestigia ponunt.
Quod castrum excelsa fundatum turre: locatur
In medio totius agri: duo milia contra
Sublimem intersunt clustrantis patris abortu
Unde oritur zephyrus) medio iam flumine villam
Si villam fas sit: non claram dicier urbem.
Hunc cunctis certare locum cum vatibus ausim
Esse quod elysium memorant: vel forsitan ipsum
Elysium: quid enim lauto: summeqz beato
Accedat maius: quā tali vivere celo.
Et finire dies: animamqz extenderem morti:
Desperidum fructus paisci mirantur; et hortos:

Liber

Ditia et alcinoi celo pomaria tollunt:
Non dum illo almerim diuine tempore terre
Constiterat: nec tale solum cum talibus aruis
Generat in lucem: sub terram inarata latebat
Innumerabilium virtus uberrima rerum.
Sed postquam inuictus bello: et cumulatus ab omni
Virtutum: morumq; pater: primusq; ioannes:
Autor magnarum: septe pugnator et urbis:
Nam dignum fundauit opus: cepere per agros
Mille manus: et mille boues: aperire latentes
Thesauros: nostra longe campania tellus
Frumento: vinoq; minor: nec bethys oliuo
Ulterius sese primam ditissima iactat.
Nam nunc sicanij campi: iam grandia cedunt
Horrea nobilium quondam appellata quiritum:
Bis: terq; interdum quater: ipso vernal in anno.
Letus arat: letusq; serit. metit arua colonus
Letior: et fruges centeno feno re plenus
Reddit ager: statimq; velit si volueret terram
Mollitam: poterit duris iacere hordea aristis.
Collectis: tutoq; loco: crumieraq; repostis:
Nam decollato milium breue seminat agro.
Emathijs: illicio quibus exarsere duello
Affines: clariq; duces: patrieq; tyranni.
Jure locum nostris cedant: aruisq; beatis.
Singula quid referam: tanta est clementia celi:
Temperiesq; loci: voluentis quolibet anni
Tempore: conseruet sanos: et nesciat egros.
Nec non moestiam innatam: aut aliunde receptam:
Que corpus: metemq; grauat: penitusq; trucidat:
Funditus euellit: totamq; in tartara trudit.
Et nocui: moestiq; loco letantia figit.
Nulla palus vdo: tetroq; infecta liquore:
Horribiles visu refouet: rana sq; molestas.
Bufo horrendus abest: nocuus q; et surdior aspis.
Lerta veneno nequaquam est viperat actu.

Istud idem lacero vultu: laceroq; capillo
 Abatres ante pedes: matrisq; ante ora iacentes
 Proposito supra serum mentemq; virilem
 Ostendere animum patrono: et cordis amorem.
 Jam dolor: et pressus defectos spiritus artus
 Siccabant: non membra suū seruare vigorem
 Ulcerius poterant: nam deficiente ministro
 Deficit et dominus: paulatim tingere victum
 Et minimū tentare cibum cepere trementes.
 Abatribus ex tantis nuribusq; oracca nequibat
 Prepositis dapibus: medicis hortantibus ori
 Horrigere afflito: quod conducibile sciret
 Spiritibus: membris: nervis totiq; futurum.
 Internus penitus iam siccis ossibus humor
 Collapsam frangebat humili: totamq; necabat.
 Que quātum fuerat pleno formosa labello:
 Totaq; pinguīdulo fulgebat candida vultu:
 In maciem tantum facies conuersa rigebat
 Horrida squalenti: membris titubantibus ore.
 Hanc mira pietate monet: mulcetq; puellam:
 Et dat in ora cibum: et verbis regina medetur:
 Lentum digna modis sapientum: et mille figuris
 Solari: tamen extremis: verisq; periclis:
 Abdiscere extremis multo se fortior audet.
 Ultrati: nigriq; dies de more priorum:
 Legitimoq; patrum prisorum ex ordine ducti:
 Seruatiq; diu: nullaq; in parte recisi
 Discessu abstulerant latitanti claustra parenti.
 Linquunt vallassi tenebrosas funere sedes:
 Ingratasq; domos inuisaq; littora moestis.
 Nocturnisq; suas repetentes gressibus edes:
 Altria cesareis herentia sedibus intrant.
 Quas matrona domos primo viduata marito:
 Et generosa satis: socrus villana ioannis
 Abenesij: antiquo seruabat amore suorum
 Abiorum: et nullas meliores esse putabat.

Afficimur tantum nostris et rebus aurorum.
Iam sedata parum: tranquillaq; pectora matris
Et patris et populi brevibus: paucisq; diebus
Constiterant: pulsaq; oculis caligine terris
Quid fas quid venefas certo discernere possent.
Virginis auratam curru properante tenebas
Iphoebe domū: mediūq; volans nō amplius arē
Tendebas nitidis aliena inferre quadrigis:
Erequias cineri cum iam celebrare recenti
Et dare dona: preces effundere thure parabant.
Stat signata dies stat cuiq; reuise raptum
Ante diem iuuenem: stellis celoq; relatum.
Non multi regem proceres comitantur euntem.
Quāquam multa cohors equitū peditūq; superbe.
Fortune casus passim sociasset ad omnes.
Quisq; suum faciebat iter: quacūq; libido
Et mens tendenti fuerat: dum sic modo in vnum
Conueniant: neq; enim cuntos cepisse coactos
Coniūctosq; vie poterant: non villa nec agri
Hascere: nam tectum est iuuis dabant omnibus aer.
Ultq; ubi regnorū gens omni parte fluentes
Conuenere loco: sublimi q; arce residunt:
Mars vineta domū statuit: pars lustra ferarum
Esse sua ad paruum letatur temporis usum.
Hic nigra areolis dīues tentoria ponit
Ille sub ingenti siluarum fronde quiescit.
Lannarum: fruticumq; teges sine pondere tectū
Humenti multos defendit rore iacentes.
Hic tum constituant plateas: ubi vendere certe
Vendendis posite mulieres rebus: et emptis:
Illuc vnicuiq; cibaria plura valerent.
Hec vaccas: vitulos: iunices in frusta trucidat.
Flumineos hec vendit pisces: illa marinos.
Ante alias folgada aderat foedissima vultu:
Alsperior verbo: verum dulcissima factis.
Ficus: mala: pira: et pomorum deniq; quantum

Liber

Allcubaza parit riguis vberrima riuis
Larius signotis: pro vili vendit amicis.
Struxerat excelsa sacri testudine templi
Post onus expositum commendatumqz sepulchro
Contextum e multis diuino numine montem
Docta ministerij fabrorum dextera lignis.
Que textura quidem tabularum erecta cacumen
Tectorum tangens: funalia viua per omnes
Flentibus ardenti fundebat lumine partes.
Intranti a dextera moles quadrata minansqz
Tot gradibus tymbam constructa tenebat inanem
Kex paulo ulterius mentem lugubris et ora
Nec non emanuel pullata sede silentes,
Vespereas modulis exercent tristibus oras.
Adueniente die curantis sanguinis agnum
Thurificant celebrantqz suis altaria sacris:
Qualia solennis nostro de more sacerdos
Instituit: diuersa choro modulamina vocum:
Et recinente sacros iocundi carminis hymnos.
Princeps sacrificat bracarensi presul ab urbe
Huc veniens: electa ferens bonus agmina pasto:
Ornabat tonsum nitidis caput infula gemmis:
Et nitidis multo melior sapientia gemmis:
His actis torquere animos et corpora passim:
Et laniare caput penitusqz infringere pergunt.
Nocte sequente sopor fessos obrepit amarus.
Quo gemina luce: et gemina quo nocte carebant
Tum vox de celo liquidas demissa per auras
Auditur: regemqz monet turbare quietam
Felicemqz anima tutissima regna colentis
Altqz triumphantis rapti per secula nati
Iam cessaat caueatqz irritet numen amicum.
Quid fles: quid tetras promis de pectore voces
Agnis animi o princeps: lachrymis qd coteris ora:
Quid tua conuellis spisso precordia questus:
Oblitus sophie antique oblitusqz decoris:

Peccat qui contra celestia iussa faceſſit.
 Quiqz dat errandi cauſas: magis ille putatur
 Legibus errare: et duplices incurrere poenas.
 Errandi cum cauſa tuis ſis maxima regnis:
 Dum te tanto pere laceras: teqz ipſe refundiſ:
 Repreſore graui facis et te crimine dignum.
 Ferales depone precor fletuſqz profundoſ:
 Et prudens concede dei pro tempore iuſſis.
 Non equus eripuit natum tibi: non puer auſus
 Obſuit ali pedum medio concurrere curſu.
 Immensi ſuſtentat opus: quiqz ardua mundi
 Secreta ratione regit: vitamqz perennem
 Sepe negaturus prauis: melioribus offert:
 Fecibus e medijs illum miseriſqz tenebris
 Sustulit: indignum terras habitare caducas.
 Ille diu carus populis: et vtriqz parenti
 Virit: et e terra ſuperis celoqz ſuperno
 Expectatus abit: fruiturqz optatus amenis
 Angelicisqz choris: diuumqz quiescit in vlnis.
 Nec lugere decet: quem iam deus euocat vltro
 In gremiuſqz ſuum recipit: refouetqz receptum.
 Alſpice quanta volet circum concentibus alium
 Sanctorum natum et ſanctarum turba piorum.
 Surge igitur populumqz tuū pro funere moestū
 Plus nimio lachrymantem plus nimioqz dolētē:
 Et caput in duros geminato verbere poſtes
 Tundentem: et totam ferientem plantibus edem
 Solare: et tecum cauſus hortare quietos
 Perferat: immodicos luctus cohibeo tuorum
 Foemineū popolorum hululatum: et ſaucia molli
 Dulce corda modo. ſic diuū immota voluntas
 Expoſcit: caueatqz dei ſibi concitet iram.
 Insanire verat quem: ſupra iura gementem
 Damnat: et certam mulctam penaqz relegat.
 Nec ait: et pariam repleuit odoribus edem:
 Nec cuiquā coetu in tanto ſe moſtrat euntem.

e ij

Liber

Rer alias tales voces:monitusqz deorum
Longressumqz alias solitus persepe mereri
A somno ercussus:secum mirabile durit
Esse nihil:tacitusqz manus cum vocibus ambas
Corde preces fundens erexit ad ethera supplex
Abane fit:et primos procerum primosqz clientum
Quos sibi participes rerum vult esse suarum
In medium conferre iubet:narratqz recentes
In somnis visus:monitusqz ex ordine diuum
Heu nihil est mundis tenerisqz fideliis illis.
Ecce monet taceat:sz quo magis admonet:armat
Hoc magis ad lachrymas et ad horrados vululat
Scinditur in varias regis mens anxia curas:
Quando animi tantos motus:et turbida nullis
Pectora moerentum exemplis monitisqz valeret
Sedare:et melius mentes mulcere furentum
Tunc hec afflictis moriturisqz insuper addit.
Quid tante lachryme prosunt:tanteqz querele?
Eniam me rapitis:iam iam modo fata sequemur:
Ab natumqz simul cumulate flebitis:reia
Fletibus exaturate animos:vndeate meatus
Fluminibus lachrymarum internos:vellite totam
Et prorsus laniate animam:et sine vulnera corpus
Actotiens totiensqz mihi renouate dolores.
Quin rapide flamme rapidam superaddite flammam.
Num fortasse magis quem fletis:quam mihi vobis
Filius ille fuit:finite orbum vivere patrem:
Ducereqz infaustum dederint quem fata recursum.
His dictis commoti omnes iam tristia ponunt
Omnia visceribus que radicata latebant
Nec cessant siccari genas:siccari madentes
Aut panno aut manibus nullo cum murmure vultus
Erequijs sacrisqz anime:quam credimus inter
Vivere celestum numerum iam rite peractis
Et post muneribus celebratum vinctumqz cadaver
Donatumqz suis:dimissa mente sepulchro

Semineces repetunt qua quisq; exiuerat: oram:
 Al gemitu luctuq; pater cesserat: et alto
 Jamdudum crebros fletus de corde fugarat.
 Nec non effuso lachrymarum flumine siccus
 Constiterat populus singultibus vndiq; missis.
 Sederat effigies morientum pallida tantum:
 Et macies squalore tremens in corpore toto.
 Arida in alternum vertentes lumina lumen
 Optabant oculis iterum plorare coactis.
 Ergo graues genitorz diuina voce querelas
 Ponit: et ad summū conuertit gaudia celum:
 Corpus et indignum putre iam vermibus escam
 Deflere hinc ullo lugereq; murmure censem.
 Sed precibus meritis sanctos orare deumq;
 Festinat: factumq; probat mandataq; diuum
 Se seruaturum totos promittit ad annos.
 Non ultra queritur: secumq; imurmurat: ut sit
 Abstulerit quotiens mors immatura parenti
 Egregium natum: nulli virtute secundi.
 Ut mater: coniunqr; nouos tolerare dolores
 Factorumq; das nequeunt admittere leges.
 Quodq; magis crucietur habet: qdq; int^o aduret
 Esse nurum secū minimo vir tempore natam
 Sentit: et ad proprias sedes regnumq; paternum
 Al ferdinando propere genitore vocari.
 Difficilisq; nrum durusq; sinebat abire:
 Tamq; repentinum redditum inuisumq; recessum
 Legatis missis sofer abnegat: improba quando
 Et res crudelis: vel criminē digna notari
 Famosisq; notis: labemq; ferentibus esset.
 Obstat: quanta potest adhibēs medicamina dictis.
 Luctaturq; diu: sed nulla proficit arte:
 Non ullis reuocat precibus: dimittere tandem
 Logitur atq; vna multis comitatus euntem
 Prosequitur: planāq; eburam: monteq; rotūdum
 Preterit a dextra: saxonum stramotium: elue

e iij

Triticere: mox hinc vicina oleuentia cepit
 Turre potens: nostri iam terminus ultimus agri.
 Flumen ana est mediū: trutina quod corripit equa
 Bellantes quondam dubio pro limite reges.
 Hinc breve tendit iter proprios visura penates
 Adenesijs comitata viris: post mille labores
 Adaterno amplexu: amplexu fruitura paterno:
 Optatisqz sororibus oscula mutua longis
 Colloquijs mirtis lachrymis: ex corde datura.
 Letera nobilium redit indignata dolensqz
 Turba virum: comes abranti moestissimus omnes
 Adhoesticia exuperat patremqz miserrimus equat.
 Qui medium peragrare viam dum ceperat egre
 Concussus nimis lachrymis et questibus imis
 Destitit inceptam superare viriliter heros.
 Indugrediqz eburam (propter solemnia multo
 Concelebrata die sponsalia: qualia nusqz
 Diuitijs auroqz ante hac audita fuerunt)
 Non patitur mens lesa patris: proceresqz recusant
 Sancterenam contra: infando pro funere nati
 (Quāqz illic requies animi requiesqz laborum
 Etere tantummodo et campo solante daretur)
 Ite negat: penitusqz inuisam temnit et horret.
 Nec duo grata magis toto sunt oppida regno
 Regibus: aut cuiqz curas sedare volenti.
 Venit vlyream septembri mense coactus.
 Cumqz dies paucos grauida requiesceret urbe:
 Incidit in morbum: et febri veratur acuta.
 Turba venenatum veri iam nescia credit.
 Nec quod erat ratione putat: q spiritus actus
 Concussusqz malis et primo sauciis ictu
 Corporeum possit violenter frangere claustrum.
 Vel qd ab excenso quem diligit ethere regum
 Et rex et dominus dominatum iuppiter: illum
 Visicat: et meritum poenis affligit amicis.
 Ne mox eternis ob turpes torqueat ausus

Supplicijs: nulliqz locum det poena quieti.
 Et totus mirtis pueris: mirtisqz puellis
 Paruula turba dei mentem mollire furentis:
 Et reuocare valet: si qua est sententia contra
 Abortales prolata malos: contraqz tyrannos)
 Ardua cum precibus promittens vota: patentes
 Supplice corde deū populus concurrit ad aras.
 Hicqz pedes nudus: totos hic nudus et artus
 Sollicitis animis magnā contendit in edem
 Virginis hic templum repetens: iā virginis orat
 Iamina mille vocans: totidem funalia spondet.
 Proqz suo prime sistendo rege salutis:
 Jurant se diuis argentea signa datus:
 Que veram promissa fidem sortita fuerunt.
 Ex auro totas quidam sculpere figuris.
 Non vnum: sed cuncta petunt delubra vouentes:
 Orantesqz deū: cum numine quoqz precantes.
 Cumqz diem: et longā faceret gens sedula noctē:
 Omnipotēs faciles oranti prestitit aures.
 Incolumi regi primū: solitūqz vigorem:
 Effigie: vultuqz suos: oculisqz colores
 Restituit: natum spargens per membra decorum.
 Non potuit melius summi sapientia patris
 Tam grauibus curistam tetrica querelis
 Consulere oppresse genti: et primā vngere plagā
 Anguento meliori: et totā reddere sanam.
 Sicut ubi egrotā quis habet crudo ulcere dextrā:
 Et dolor internus turbet: crucietqz gementem:
 Sole sub et luna clamoribus ethera crebris
 Aerberet: et demens medicantes respuat herbas:
 Tum si forte caput subitum suscepit ictum:
 Qui penetret pellem perituro: ipsamqz medullam
 Voluat: et assuetam desperet adire salutem:
 Nec varij medici vario medicamine profint:
 Immemoz et lese dextre: plageqz prioris:
 Nescius ipse sui: morienti occurrite clamet:

Liber

Nox redit ad duplex rubrumq; oblita legendum
Loralium: forme digna labella noue.
Trinacriam celeri cursu pertransiit hyblam:
Et melle hic multo pyridas apta replet.
Lannarum educit teneros: dulcesq; liquores
Succara quos apse voce recente voces
His lectis properans alemanis aduenit oris:
Eligit argentum lactiparesq; niues.
Uimq; dat eternam mutandis tempore rebus
Ite calor has soluat diripiatur ve notus.
It dum longinquos sic officiosa per agros:
Decerpit rubras candidulasq; rosas.
Ex quibus instillet per plumbea vascula lympham
Adisceat in massam conficiatq; nouam
Aere pro liquido non curat tollere quicquā
Aer flatus erit spiritulusq; dei.
Principium extremū e radijs solaribus ignem
Excepit minima: sole volente: face.
Collectis tandem subito faciliq; volatu.
Letior ante sui constitit ora patris.
Atq; ait: en adsum: qui dñā rex optime mandas:
Ad quod uis munus hec mea dextra venit.
Anata adductis gaudet: tantaq; camilla:
Seruitiumq; sibi: sed dulitasq; placet.
Inq; locum statuit celo comitatus ab alto
Primum ubi de limo finrerat ire: patrem.
Tota negat spacco congaudens curia plausu:
Hunc aptum clamat huncq; decere locum
Dicta probat: fieri diuerso semine corpus
Precipit: ercellat que noua forma deas
Virginis excepta specie: matrisq; figura
Qua foret hec vna virgine virgo minor.
Divina imprimit argenteus arte catinus
Umplo cum fundo sternitur et solido.
Tumq; lauat semper lotas: lautissima palmas:
Flectentes se se nudat et ad cubitos,

Discet cuncta sua mensura: et lancibus equis:
Versaque durescunt: et reuoluta: parum.
Versanti massam a raphaeli rosacea diuina
Spargitur: et tenerum: molleque reddit opus.
Hanc chorus angelicus circum concentibus astra
Percutit: et resono carmine sacra canit.
Omnis diluitur species: confusaque in unum
Forme disposita est aptaque materies.
Tum primum compage caput mirabile fingit:
Sessura est ratio qua veneranda domo.
Aureus hinc operit crinis de vertice talos:
E dupplex nigrat fronte supercilium.
Corpo reprocero: pleno: vultuque rotundo:
Respondent toti cetera membra suo.
Proque oculis ponit geminos: viuisque smaragdos.
Ardentesque genis figit vtrisque rosas.
Coralia apta rubent labijs: imitantia flamas:
Continuant dentes de niue compositi.
Quanquam non desit quisquam: qui iuret eburnos:
Vel nix: vel sit ebur: nil puto candidius.
Hellea curvato subsistit lingua palato:
Interpres domini que solet esse sui.
Ex adamante facit medium cor dedala pistrix:
Altera pars neruis lactea lutheolis:
Scilicet insurgat vitium durissima contra:
A virtute sinat mollior una capi.
Consumata iacet florenti etate: decensque:
Ad decimum quartus additus annus erat.
Tum pater eternus cuncta bonitate repletus:
Quem non ullus homo: se tamen ipse capit:
Sufflat in extense vultu in spirabile numen:
In noua celestis funditur ossa vigor.
Surgit: et assurgens genibus titubantibus orat:
Osculaque autoris dat venerata pedi.
Ille manu demulcet eam: et descendere mandat:
Istud idem nimio mater amore facit:

Liber

Seraphio coetu et turbis comitata dearum
Aenit ab ethereo sponsa beata polo.
Et de tot mundi regnis totq; vrbibus vnam
Aluaream iussi precipuamq; petunt.
Ilic seruandam diuino numine linquunt;
At genitam teneant et venerentur alant.
Omnipotens tales fecit tantamq; figuram
Sic morum exemplar virginibus speculum.
Proleq; victura regnum secunda bearet:
Si nato regis associata foret.
Tota repento splendet fulgore caletq;
Et perfusa bono spirat odore domus.
Quisq; futurus erat genitor: materq;: sopore
Excuditur: diuum deueniente choro.
Letantur gratesq; deo persoluere certant:
Et tacitas pura fundere mente preces.
Ercipiunt natamq; suam reuerenter honorant:
Namq; dei norant numine tanta geri.
Sic mihi dictabat: sic multo plura volentem
Audire: et cupidum scribere deseruit.
Ecce cadit dextra calamus: leuaq; papyrus:
Neur rex membrorum non minus ipse cadit:
Deficit ingenium: mens deficit: omnia secum
Siue erato fuerat: siue thalia: tulit.
In gemmo: et attonitus velutiq; a fulmine tactus
Lernuus in tabula pono repente caput.
Nec quo me vertam scio: si me vertere possem:
Nil vñquam nostro corpore frigidius.
Sensi alias animi nostri torpere vigorem:
Ab membraq; hyperboea frigidiora niue.
Corporis ac tantam nunquam mentisq; ruinam
Credidimus: faciles deteriora manent.
Occurrit stupido confuso et pene labantis
Dilecte facies plena fauore tue:
Anxius imploro tremulis hanc vocibus absens
Audiat exanimatum me quoq; tollat humo.

Tu seu melpomene: euterpe aut inclyta dīo:
 Uel sis sacrarum prima heliconiadum:
 Redde mee amissum lumen mentiqz vigorem:
 Quicquid et ablatum tu modo redde precor.
 Da mihi quo coeptum valeam complere libellum:
 Interrupta nihil pagina laudis habet.
 Nutrida tu placidis animare cadauera verbis
 Tanta tibi virtus insita: pene potes.
 Hoc magis aspira quoniam de teqz domioqz
 Nostra locuturam musa spopondit opus.
 Vir ea finieram: sensi mea corda leuari
 Efflariqz suis pectora numinibus.
 Intus hebescebat mea mens obtusaqz prossus:
 Illo celesti destituente loqui.
 En calor: en vigor: en mens iam redditā viuit:
 Quodqz prius potuit iam reparata potest.
 Instrumenta iterum capio: quibus vfa recurrat
 Equoreas blando flamine lynter aquas.
 Ade miserū: quo nā propero: quas soluit in vndas?
 Tutior emporio stet mea cymba suo.
 Presentem quenquā vitium est extollere dictis:
 Turpeqz mendosias promere blandicias
 Sed si summus honos alicuius: notaqz virtus
 Splendeat: hanc esset grande tacere malum.
 Valorem clarorum tradenda est mentio scriptis:
 Incitet ad laudem viua litura bonos.
 Non ab re video paucos dicturus honores:
 Premia virtuti connumeranda tue.
 Hinc vultum precor hinc auerte parūper et aures:
 Hic meus externis non tibi sermo venit.
 Illuarus hoc regnum cum iam furiasset erinnys:
 Beneqz vertisset cunta elementa chaos:
 Illesis pedibus manibusqz et mente serena
 Lalcata euasit fortior inuidia.
 Se tutum in tutum merita cum laude recepit
 Inuictus semper intrepidusqz locum.

Liber

Rege sub alphonso preclara negotia gessit
Multaq; sunt fortis bella peracta manu.
At maiora quidem afflatis recinenda poetis:
Sub ferdinando plura trophea tulit.
Quem princeps bello seu paci poneret idem:
In bello vitor paceq; tutor erat.
Quem seu cum bruto confers prudentia bruti
Aut minor: aut certe non minor huius erit
Seu vis cum prisco meritis conferre catone:
Qualibet hic maior parte catone cato.
Graiorum gentis fortissimus ibat achilles:
Magnus et in bello maximus hector erat.
Sitamen hic noster virisset tempore in illo
Tantorum multo fama futura minor.
Cum clava ferus alcides foret obuius illi:
Non asset flexis oscula poplitibus.
Non sibi cum caco certandum crederet: aut cum
Antheo libyco: cum cane tergeminio:
Non tot aper: nec cerua pilos: recidiva nec hydra
Tot squamas habuit vertice multiplici:
Dic quot maurorum pro christo milia pugnans:
Hac illac sparso sanguine stravit humi.
Non ita se gessit dur: cui dedit aphrica nomen:
Urdeaq; in titulos cui fuit exilium.
Laudabant veteres quod erat memorabile factum
Audentes veris scribere plura notis.
Si pro principibus nil veri dicere quirent:
Fingebant proprio quidlibet ingenio
Nostrates adeo segnes adeoq; tepentes
Hac tanta rerum noticia reticent.
Hinc licet exclamem o mores o tempus iniquum
O nostri sedi pectora marmorea.
Quam quippe rosam inter sentes mille legebant:
Qua facerent totidem sentibus esse rosas.
Dic totus redolet speciosa rosaria campus:
Nullaque spina pater: nullaq; spina latet

Quare agite o vates campos intrate virentes:
 Et legite innumeris lilia cum violis.
 Sertaqz de vario componite flore canentes:
 Ab horqz triumphali cingite fronde caput.
 Cum nares auidas tali perfundite odore:
 Depositis curis exaturate animos.
 Verum ubi tanta diu cepistis gaudia leti:
 Uestraqz odoratis mens satiata calet:
 Abmittite per mundum compactas ire coronas:
 Olfaciet: quisquis tangere dignus erit.
 Qui netiam dominus campi: pomaria liber
 Tota indefesso tollere corde finet.
 At bona fortune letam facientia mentem:
 Pre cunctis fragiles possidet unus opes.
 A patribus partim: partim virtute paratas
 Prudenti ad vitam subiicit arbitrio.
 Tot mauri: totqz ethiopes: tot ad omne clientes
 Obsequium: hanc credas cesaris esse domum.
 Quid: q ab effigie dignoscitur intima virtus:
 Qualis enim vultus: talis et ipse animus.
 Corpore magnus adest: vi: robore: pectore maior:
 Ab ultimi pauca loquens: unica facta facit.
 Quis sit tam durus: quis sit tam ferreus: ad se
 Quem non alloquijs mitibus alliceret?
 Sepe etenim extremis valuit facundia rebus:
 Quod bellatrices non valuerent manus:
 Bellorum strepitus: et curas inter edaces:
 Coluit si quid habet lingua latina boni.
 Vultus ut in letis: sic est in tristibus illi:
 Ali vitium feruens: prauaqz corripiat
 Qua virtute virum ranthippe efferre solebat:
 Lestantem cernens ire: redire domum.
 Quodqz magis mirum: et donum celeste putandum.
 Vir dum complerit integra lustra decem
 Spectuqz adeo iuuenis: flauoqz capillo
 Floret; eo nullus iunior alter eat.

Liber.

Inter mille duces stantem qui nescius esset:
Cunctorum hunc primum diceret esse ducem.
Quid vite memorare modum presentis: et acte?
Sanctius hic omni celibe castus agit.
Urorem preter: nullam quiescere fatentur
Assidui comites: assidui famuli.
Tantaq; sobrietas (cum non opulentia desit)
Sit: qui non videat: durus habere fidem.
Cum rigido aut leni nulla est concordia baccho:
Fertq; voluptatem vinea nulla viro.
Hic est ille ducum ductor clarissimus armis:
Uere romulidis anteferendus avis.
Quius dum lateri procerum: comitumq; potentum
Turba frequens: properis assidet obsequijs:
At ergo aggreditur malacensis maurus: et ense
Ferrandum regem: vulnerat esse ratus.
Ipse sui memor apprendit: iustissimus vltor:
Uro et a nullo territa facta metu.
Estructis hominum properant huc milia castris
Tendit sollicitos rex celerare gradus.
Discerptum aspiciunt: laniatūq; vndiq; corpus:
Letantur poenas iure dedisse suas.
Sic infelicem gladijs in frusta trucidant:
Tale nefas ausus talia promeruit.
Tormentis malace hinc in proxima moenia iactant:
Ossaq; quo sata sunt: accubuere solo.
O quales gemitus: o que suspiria viso
In caput illato vulnera regis erant.
Nunc dictis mulcet: manibus nunc tractat amicis
Turbidior lesu pallidiorq; fuit.
Non consanguineus: sed eodem germine ductus
Esse videbatur hac et amore fide.
Ille nec ingemuit: nec casu territus illo
Subridens pro te hic sic crux inquit eat:
Qui solandus erat: placidus solatur et orat:
Abuneraq; illa dei primiciasq; refert.

Hic inquam primi genitus de stirpe ioannis
 Qui septa posuit primus in urbe pedem:
 Regia progenies narratur ab ordine quartus:
 Tertius inq[ue] gradu continuare genus
 Huic ferdinandus genitor bragantia dux est:
 Abilitie ante alios clarior arte duces.
 Qui pater alphonsus iustis metuendus in armis:
 Gloria qui primi lausq[ue] ioannis erat.
 Arboris hic truncus generose hic gentis origo:
 Tot velut e nitido fonte refudit aquas.
 Rursus ab hoc soboles serie par nascitur ipso:
 Continuat totidem linea recta gradus.
 Nam primogenitus primis eduardus ab annis
 Editur: alphonsus quo satus ille fuit.
 Alphonsus solum generat post multa ioannem:
 Unicus hic natus rite secundus adest.
 At quo dur noster celsusq[ue] georgius ortus
 Egregijs omnes moribus ornat auos.
 Nec solum egregijs veteres hic moribus ornatae:
 Doctrina ingenio prestat et arte patres.
 Lacte suo tenerum quem nutriuere sorores:
 Castalij viuis fontibus aonides
 Quem doctrin fertur pauisse hoc fonte minera
 Fruge cleantea frugeq[ue] socratica.
 Virginis intacte et que matris nomen adepta est:
 Natali tanti prefuit illa ducis.
 Pinguidulum tetigisse manu et muluisse benigna
 Traditur: et longos contribuisse dies.
 Exemptumq[ue] malo dictis omniq[ue] periclo
 Omneq[ue] infausto reddidit innocuum.
 Quinetiam radio corpus persculpit eburno:
 Et graciles partes regia membra facit.
 Dum fouet in gremio: medijs dum suscipit vlnis:
 Pro puero ad natum multa precata fuit.
 Dat validas vires toti: verbisq[ue] lepozem
 Ipsi persimilem singit in ore patri.

Epigrāmatū

Eia age per totum rex laudatissime mundum
Da placidum vultum iam dabis ingenium.
Sic opus heroo per agam modo carmine coepit:
Longa mora audenti sepe nocere solet.

C Ad eundem.

Pastorum cum tu pastor sis optimus: hedus
Fac ne pro cytisis absinthia linquat amara.

C Ad aurelium.

Hareli nostra quondā cantate camena:
Hec precor ut solita carmina fronte legas
Hic tu cognosces quanta est inscitia rerum:
Et quam sit veri nescia mens hominum.
O curue in terris anime: et celestium inanes
Unus ait: talis quam bene vox tonuit.
Alter ut aduertit scelerate crimina rome:
Difficile est clamat scribere non satyram.
Qui mecoenatem fidibus cantauit amicum:
Quam bene cantando crimina multa notat.
Num satyram tales merito scripsere poete?
Nos vrinam vates tempora nostra darent.
Nunquā tam seuos habuisti roma nerones:
Quam seuos vrbs hec parthenopea parit.
Ecce iterum sicuti iam surrexere tyranni:
Et modo nescio que belua maior adest.
En quid ais: nunquid: caueas: hic contrahe remos
Nescio quos vomitus dira charybdis habet.
Istud verū ne est: placidas cito solue per vndas:
Nam volo sis tuto nostra carina sinu.
Non varium lector nostrum mirabere carmen:
Hec quia materies tale petebat opus.

C In quendam.

Gam mihi tā faciles veniat ex tēpore versus
Num fieri nullo numine posse putas?
Hec tria nō sapiūt tibi carmina: qd: bona nō sunt:
Hoc melius: quippe et nempe nimisqz satis.

CAd ioannem regem de
medico et egroto.

Si quis erit: qui rem dignā luctuqz: iocoqz
Nosse cupit: cautus hoc epigrāma legat.
Tradiderat medicus medicinam sedulus egro:
Ille nihil duri corporis euacuat.
En aliam magnā: tum septem pocula tradit:
Purgat adhuc multo stercois ille minus.
Ex hac infelix medicus subit arte dolorem:
Ipse quoqz egrotat: semianimisqz iacet.
Terogo: conditio medici peior ne iacentis:
An miseri egroti nil vacuantis erit?

CAd eundem.

Brata iubes sperem: sed ego ingratisima cerno:
Et fore famosis illa linenda notis.

CIn quendam.

Urorem pulchram turpis vis ducere coniung
Scindenda occultis frondibus arbor eris.

CAd ferdinandum cotinum.

Cuium: atqz agimi grates ex corde tonati
Sic saueant posthac numina sc̄ta precor:
Vidimus antiquā septam: tingenqz superbam.
Antheiqz domos: herculeumqz specum.
Montibus admissum geminis tranauim equor.
Rei mihi: quo mens hic fluctibus icta fuit.
Huc illuciactati tandem has prendimus oras:
Et manet in nobis qui fuit ante vigor.
Inuide pestiferam linguam compesce monemus:
Si secus: ardentes experieris aquas.

lmetatis.
auroru strage.
egio sanguini: sed is
sis: et in magnis premi
nrit vto rem. ex qua duo
modo: deceteroqz partito.
temper p fide cesarissime te
ge: et latrantes tua sola taciti
stabis deo et utriqz hesperie
uersus sycophantas animu d
licto parnaso castalioqz: sarda

Comes alcotini

Dacet mihi ista tua in
quādam sapiat: q̄ mu
cōfideres alūnis. po
dā trāfferet. N̄ dea q̄ petie
tō digna nomie. s̄m
vīb⁹ āniō ip
sum m̄

Da ultima fl.
das Epistles, lote 19
Mas falta vinte e quatro

